

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ 2383
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๕ ๑๙.๙๒

ด่วนมาก

ที่ นร 0409/ 00256

สำนักงบประมาณ เวลา ๑๔.๑๘ น.
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๕ ๑๙.๙๒

ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

22 เมษายน 2545

37/55

เรื่อง การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ “อุทกภัยอุชาจิ”

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0205/ว (ล) 4086 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอ
ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงมหาดไทยขอให้คณะกรรมการรัฐมนตรี
พิจารณาอนุมัติหลักการในเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ “อุทกภัยอุชาจิ” ดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ “อุทกภัยอุชาจิ”
 - (1) โครงการเร่งด่วน จำนวน 2,104 โครงการ งบประมาณ 1,699,191,870.50 บาท
 - (2) โครงการระยะยาว จำนวน 117 โครงการ งบประมาณ 7,893,910,421 บาท
2. หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
3. การขอเพิ่มงบเงินทุนรองราชการ
4. หลักเกณฑ์การพิจารณาความรุนแรงของภัย
5. วงเงินงบกลางที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในแต่ละระดับของสาธารณภัย
6. อำนาจในการอำนวยการ ควบคุม กำกับดูแล และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
7. การกำหนดวงเงินงบกลางในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
8. การขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงินทุนรองราชการในช่วงสิ้นปีงบประมาณ
9. การอนุมายให้คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ โดยคณะกรรมการ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัย พิจารณาวงเงินงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร โครงการ
ภัยในวงเงินไม่เกินร้อยละ 0.5 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ โดยให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ
ต่อไป

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/สำนักงบประมาณ...

38/๕๖

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ “อุทกภัยอุชาจิ” จากการศึกษารายละเอียดการขอรับความช่วยเหลือของส่วนราชการที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย “อุชาจิ” จำนวน 2,104 รายการ วงเงิน 1,699,191,870.50 บาท ปรากฏว่าเป็นการขอรับความช่วยเหลือในองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1.1 กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงาน疾控 จำนวน 234 รายการ วงเงิน 181,338,428 บาท เป็นรายการเกี่ยวกับการซ่อมแซมทรัพย์สินและวัสดุอุปกรณ์ ที่เสียหายจากอุทกภัย อาทิ โรงพยาบาล สถานีอนามัย ค่าย เวชภัณฑ์ บ้านพัก อาคารที่ทำการ และวัสดุอุปกรณ์การเรียน

1.2 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง จำนวน 106 รายการ วงเงิน 697,777,035.50 บาท เป็นรายการเกี่ยวกับการขอรับการสนับสนุนด้วยปัจจัยการผลิต อาทิ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์ปลา อาหารสัตว์ และปุ๋ย

1.3 กรมชลประทาน กรมโยธาธิการ กรมการปศุกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน และกรมประชาสงเคราะห์ จำนวน 1,764 รายการ วงเงิน 820,076,407 บาท เป็นรายการซ่อมแซมปรับปรุงฝาย ถนน ท่อระบายน้ำ และสาธารณูปโภคในนิคมสร้างตนเอง

แต่เนื่องจากคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2539 กำหนดแนวทางปฏิบัติ การใช้จ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยให้ส่วนราชการเสนอ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ได้ตามความจำเป็นและเร่งด่วน ที่จะต้องดำเนินการเท่านั้น ขณะนี้ การซ่อมแซมทรัพย์สินของส่วนราชการตามข้อ 1.1 และการ ซ่อมแซมสาธารณูปการตามข้อ 1.3 ซึ่งเป็นผลมาจากการอุทกภัยในช่วงเดือนสิงหาคม 2544 จึงไม่น่า จะอยู่ในข่ายเกณฑ์การใช้งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามนัยมติ คณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2539 ทั้งนี้ เนื่องจากระยะเวลาที่เกิดภัยได้ล่วงเลยมาเป็นเวลา ถึง 7 – 8 เดือนแล้ว ประกอบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น มีจำกัด และรัฐบาลยังมีการกิจที่จำเป็นจะต้อง ใช้จ่ายอีกเป็นจำนวนมาก ในชั้นนี้ จึงเห็นสมควรให้ส่วนราชการที่จะดำเนินการตามนัยข้อ 1.1 และข้อ 1.3 พิจารณาบทวนรายการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติที่เกิดจากอุทกภัยอุชาจิอีกรอบหนึ่ง และหากเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้อง ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ก็สมควรที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรับแผนเจียดจ่าย จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการมาดำเนินการ

๓๙/๒๖

สำหรับการขอรับการสนับสนุนด้วยปัจจัยการผลิตตามข้อ 1.2 นี้ เนื่องจากเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเพื่อให้ทันกับถูกและการเพาะปลูก และเป็นการสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางด้านเกษตรที่สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล สำนักงบประมาณได้พิจารณาแล้วเห็นความจำเป็น แต่ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณตามรายละเอียดที่กล่าวแล้วข้างต้น จึงเห็นสมควรที่ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาทบทวนโดยปรับแผนเจียดจำกงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการมาดำเนินการในโอกาสแรก หากไม่เพียงพอ ก็ขอให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเพื่อขออนุมัติใช้จ่ายจำกงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยตรงต่อไป

2. หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติและการขอเพิ่มงบเงิน

ทครองราชการ และการขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินทครองราชการในช่วงสัปดาห์ปีงบประมาณซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับระยะเวลาเบิกจ่ายเงินทครองราชการคลัง กระทรวงการคลัง กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทครองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ปฏิบัติ เนื่องจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเกณฑ์การช่วยเหลือยังไม่สามารถครอบคลุมผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติได้อย่างครบถ้วน โดยเฉพาะกรณีอุทกภัยที่อันตรายวันชัน จังหวัดแพร่ และกรณีโรงงานล้มเหลวระเบิดที่จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้การให้ความช่วยเหลือไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่จะอนุมายให้กระทรวงการคลังพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลืออีกครั้งหนึ่ง

สำหรับการขอเพิ่มงบเงินทครองราชการนั้น เนื่องจากในขณะนี้ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นผลผลกระทบมาจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 และวงเงินทครองราชการที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทครองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ข้อ 8 ได้กำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถเบิกจ่ายได้ตามลำดับชั้น ซึ่งน่าจะบรรเทาความเดือดร้อนในภาวะวิกฤตได้ในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ดังนั้น ในขั้นนี้จึงเห็นสมควรจะลดการเพิ่มงบเงินทครองราชการไว้ก่อน ส่วนการขยายเวลาการเบิกจ่ายเงินทครองราชการนั้น ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการขอขยายเวลาการเบิกจ่ายสำหรับภัยพิบัติที่เกิดในช่วงปลายปีงบประมาณ ซึ่งเดิมกำหนดไว้เฉพาะเดือนกันยายนที่สามารถนำไปเบิกในปีงบประมาณถัดไปได้ โดยขยายให้ครอบคลุมในเดือนสิงหาคมด้วยนั้น เนื่องจากการขอขยายเวลาดังกล่าวเป็นการช่วยแก้ปัญหาการเบิกจ่ายในช่วงปลายปีงบประมาณเพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้อย่างต่อเนื่องและทันการณ์ จึงเห็นสมควรให้การสนับสนุนการขยายเวลาดังกล่าว โดยอนุมายให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณากำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมต่อไป

40/55

3. การกำหนดหลักเกณฑ์ความรุนแรงของภัย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ขอให้คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติเป็นผู้กำหนดค่านี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าจะส่งผลให้เกณฑ์การช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปโดยสอดคล้องกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ดังนั้น จึงเห็นสมควรอนุมายให้คณะกรรมการป้องกันภัยฯ เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ความรุนแรงของภัย ตามนี้ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอได้

ส่วนการกำหนดวงเงินงบกลางเพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 3.1 ระดับ 5 วงเงินงบกลางไม่เกิน 2,500 ล้านบาท
- 3.2 ระดับ 4 วงเงินงบกลางไม่เกิน 2,000 ล้านบาท
- 3.3 ระดับ 3 วงเงินงบกลางไม่เกิน 1,500 ล้านบาท
- 3.4 ระดับ 2 วงเงินงบกลางไม่เกิน 1,000 ล้านบาท
- 3.5 ระดับ 1 วงเงินงบกลางไม่เกิน 500 ล้านบาท

นี้ เนื่องจากมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติธิกิจงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2538 ได้กำหนดการขออนุมัติงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ไว้แล้ว โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณอนุมัติ สำหรับ รายการใช้จ่ายที่มีวงเงินไม่เกิน 10 ล้านบาท ส่วนรายการที่เกิน 10 ล้านบาท ให้สำนักงบประมาณ พิจารณาดำเนินอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบก่อนอนุมัติ ประกอบกับ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่เกิดภัยพิบัตินำดใหญ่ ส่วนราชการก็สามารถดำเนินการดูแลอยู่แล้ว ดังนั้น ในชั้นนี้จึงยังไม่จำเป็นต้องกำหนดวงเงินตามรายละเอียดข้างต้น

4. การกำหนดอำนาจในการควบคุมกำกับดูแลและให้ความช่วยเหลือที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามนี้ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ซึ่งเป็นการกำหนดเพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามระดับความรุนแรงของภัยพิบัติที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522 ได้กำหนดแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2541 โดยกำหนดภารกิจให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติในกรณีที่เกิดภัยพิบัติอยู่แล้ว แต่เพื่อให้การอำนวยการ ควบคุม กำกับดูแล และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นไปอย่างทันเหตุการณ์ และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน จึงเห็นสมควรให้มีการกำหนดอำนาจในการอำนวยการฯ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอได้

สำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการของคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบ
สาธารณภัย ภายในวงเงินไม่เกินร้อยละ 0.5 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545
ครั้งนี้ ขออนุมัติเป็นเงิน 5,085,545 บาท นั้น สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ใช้จ่าย
จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ
ของกรรมการปักธงชัย ในโอกาสแรก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุทธิพย์ ปิยะอนันต์)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำนักวิเคราะห์งบประมาณส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

โทร. 0 2273 9415

โทรสาร 0 2273 9415